

BARS.

HIRDETÉSEK

Négyhasábos petit-sor egyszeri költséget 14 fill. készpénzzel 12 fill., többszörrel 10 fill. fizetendő. Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 10 fillér.

Hivatalos hirdetmények

100 szög 2 kor. 4 fill., azontul minden szög 2 fillérrel számítottatik.

A nyitásterben:

minden négyhasábos garmond-sor díja 30 fillér. Velünk fizetendőben levő hirdető-irodák, előfizetők, vagy a gyakori hirdetőket tetemes kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer
→ vasárnap reggel. ←

A hirdetéseket, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba (Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

1025/1904. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1904. évre szerkesztett III. oszt. adókirovatási lajstrom megállapítva a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezett; miért is adózó közönség értesítettik, hogy ezen lajstrom Léva város adóhivatalánál 1904. évi július hó 9-ig bezárólag 8 napi közzemlére lesz kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthető.

Továbbá, hogy az adó kivetése ellen a) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben is megrova voltak a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt,

b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval ez évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netáni felebbezéseiket a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

Városi adóhivatal.

Léva, 1904. június 25

Komzsik Lajos
adóhivatali főnök.

II.

946/1904. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy az 1904. évre szerkesztett IV. oszt. kereseti adókirovatási lajstrom megállapítva a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságtól leérkezett; miért is az adózó közönség értesítettik, hogy ezen lajstrom Léva város adóhivatalánál 1904. évi június hó 27-től 1904. évi július hó 5-ig bezárólag 8 napi közzemlére lesz kitéve és az érdekeltek által hivatalos órák alatt megtekinthető.

Továbbá, hogy az adókirovatása ellen a) azon adózók, kik a kivetési lajstromban tárgyalt adónemmel már a múlt évben is megrova voltak, a lajstrom közzétételét követő 15 nap alatt,

b) azon adózók pedig, kik a kivetési lajstromban megállapított adóval ez évben első ízben rovatnak meg, adótartozásuknak az adókönyvecskébe történt bejegyzését követő 15 nap alatt netáni felebbezéseiket a városi adóhivatalnál a lévai m. kir. pénzügyigazgatóságnál benyújthatják.

Városi adóhivatal.

Léva, 1904. június hó 25-én.

Komzsik Lajos
adóh. főnöke.

Kulturális intézményeink.

A múlt hetekben egy szintársulat működött Léva városában, egy rozszant vendégfogadó kocsi színében deszkákból összetakolt szinkörében. Szeretünk hivatkozni városunk értelmiségére, a modern fejlődés ösvényén kézzel-lábbal törtetünk előre. Hozunk nem megvetendő áldozatokat. Mindezek dacára, valljuk be igazán, valami önvád bánthatja lelkünket, mert kulturális intézmények létesítésére eddig vajmi kevés gondot fordítottunk. Nálunk egyedül a tanuló ifjúság az, mely szeretettel s lelkesedéssel műveli a magyar kultúrát. A főgimnázium és a tanítóképződe évről-évre remek szép ünnepélyeken áldoz a tudománynak és művészetnek. A társas körök közül az iparos és katolikus körök is adnak életjelt magukról. Azonban maga a társaság vezető eleme csendes, nincs semmi, ami apothiját megzavarná.

Lapunk egyik szakavatott tollu munkatársa egyik előző számunkban élénk színekkel ecsetelte egy egy irodalmi és közművelődési egyesület szükségességét. Egy másik munkatársunk lapunk múlt számában városi muzeum felállításának eszméjét pendíti meg. Ezt mi is már sok ízben kifejtettük lapunk hasábjain. De mindezt nem szólalt meg a művelt közönség kebelében a viszhang. Az eredmény egyenlő a semmivel. Alig van itt érdeklődés valami nemesebb dolog iránt. Az obligát színház látogatáson túl nem megy nálunk a közönség. Sőt nem rég meg esett az is, hogy ép annak az egyesületnek tagjai tüntettek távol maradásukkal egy helybeli szerző színművének premierjén, a melynek javára rendezték az előadást.

Az első pillanatra is érezzük a közművelődési egyesület hiányát. Ez a kulturális intézmény minden valamire való városban létezik és meglepő szép sikerrel teljesíti feladatát. A nemzeti kultúrát oly mértékben s oly sikerrel szol-

gálja, hogy csekély áldozattal fényes eredményeket produkál. Ez az egyesület nagy hivatást töltene be egy oly városban, mint Léva, a melynek kulturális missziójára oly gyakran szeretünk hivatkozni. Ez az egyesület bármely társaskörrel megfér. Célja bármely más egyesület céljaival karöltve megvalósítható, esetleg ha a kaszinó venné célba ennek megteremtését, egyebet sem kellene tennie, mint választmányának hatáskörét megfelelőleg kibővíteni s alapszabályain változtatni is alig kellene. Mindenesetre ez nemesebb és hasznosabb foglalkozás lenne sok más dolognál.

Van azonban a kulturális intézmények létesítésének egy nagy akadálya, a melyre gyakran gondolnak, valahányszor színházról, művészestélyről van szó. Ez a megfelelő hely hiánya. Ugy vagyunk, mint a hivek, a kiknek van papjuk, tanítójuk, de nincs templomuk és iskolájuk, hol az igék hirdetését és tanítását hallani lehetne. Eltekintve a városházától, mely különben sem használható a nagy közönség által mindenféle célra; nincs helyünk, a hol időközönként a színeszetnek szállást adhatnánk, nincs termünk, ahol a közönség részére művészi és irodalmi estéket rendezhetünk. Szóval bármily kulturális intézményt létesítsünk is, az hajléktalan marad, s így érdeklődést alig fog kelteni.

Azonban, mint említettük, bármely társas egyesület kebelében megalakítható lenne a kulturális egyesület s akkor a ma még ábrándnak mutató eszme könnyen megvalósíthatóvá válnék. Intelligens, művelt és finomabb ízléssel bíró közönségünk határtalan hálával fogadná e kezdeményezést.

Ez a kultúregyesület megbecsülhetlen szolgálatokat tehetne a közművelődés terén. Letbe kelthetné a dalárdát, melyet nem tudunk romjaiból feltámasztani, nagyobb tömörülésre bírhatná az ének és zenekedvelőket s más kulturális intézmények létesítésével szolgálná

városunk és vidékének közművelődési ügyét s a hasznos mellett időnként előkelő és kellemes szórakozást szervezne a közönségnek.

Kulturális intézmények terén még igen hátra vagyunk. Deszkabódében játszanak a színészek, mint valami faluban. A düledező nagy fogadó nem csábítja az idegent. Zeg-zugában nem jól érzi magát az időnként összegyűlemlő közönség. A szétagolt társadalom tagjai között hiába keressük az összekötő kapcsot még a fehér asztal mellett is. Azok a kisebb kulturális egyesületek, melyek évek előtt oly szép sikerrel indultak utnak, ma a szétmállás lejtőjére jutottak.

Itt volna az idő tenni valamit Léva város közművelődése érdekében, ha azt nem akarjuk, hogy más városok tulajdonjainak s lenézzenek bennünket.

A kötött babaruha, mint háziipar Körnöcbányán.

Igen szép dolgot mivel a városi hatóság akkor, amikor a szegény lakosság anyagi boldogulása érdekében e könnyű s aránylag kényelmes munkát, mint házi ipart meghonosította. Előzménye abban áll, hogy a budapesti ruggyanta gyár ezélett 3 évvel megkereste a kereskedelemügyi m. kir. minisztert, hogy miután neki az általa gyártott gummi babák felszereléséhez több százezer darab kötött ruha kell, ajánlana az országban egy helyet, hol ezt mint háziipart meg lehetne honosítani. A miniszterium kezdetben a jánoshegyi m. kir. állami csipkeverőre gondolt s a felügyelő bizottságot től is hívta javaslatára. A felügyelő bizottság miután látta, hogy ez a csipkeveréssel vajmi csekély rokonságban van fölhasználta az alkalmat, s áttette a rendeletet a városi iskolaszékhez. Az iskolaszék pedig kapva-kapott az alkalmat, megkereste a várost, mint iskola fenntartót s kérte, hogy engedje meg, miszerint igazok, akik ily munkákra vállalkozni akarnak, a polgári leányiskola kézimunka termébe eljárhasanak, a hol nekik a polgári leányiskola kézimunka tanárja a kellő útmutatást a női pariskolákkal

jutottam, hogy felmerem emelni szemeimet jegyzetemről.

C'est le premier pasqui conte. Ugy éreztem magam, mintha egy egész üteg tüzéséggel szembe mernék szállni. (Pedig a Pista is náluk szolgált az ideán) Körnölözte a — Szent Kleofás — milyen gyönyörű méla szemek tapadtak rám bairól, félelmes közelben. Nem ijedtem meg tőlük, őt azt hiszem, kissé vissza is mosolyogtam. Azok a bájos zöldes szemek pedig olyan impertinensül mélyen hatottak reám, egész a szívemig s a gyönyörtől megreszkedteték lényemet.

II.

Milyen jó, ha az embetek van egy szimpatikus kuzenja (talán inkább cousinja?), kit mindenre lobet használni. Bandi három napi lőtás-futás után öchitt arccal kopogott ma be kis fehér szobámba. Mamáék szerencsére nem voltak otthon, mert Bandi ugy szokott kiabálni, ha jó kedvében van, hogy a salonba is behallatszik, pedig az innen az öödik szoba. Kényelmesen végig hevert a kanapán és cigarettára gyujtva így kezdő:

— Az a jogász, aki az irodalmi órán töled baira ült, egy gentri fiú. Zalán Lajosnak hívják, az apja törvényeséki bíró és van egy bankdirector nagybátyja. — Egész nap csak a következő irodalmi órára gondoltam és éjjel megjelent álmomban Zalán Lajos gyönyörű ábrándos szemével, hosszú selymes fekete hajával, pepita ruhában,

Egy philozopter kisasszony naplójából.

Találta: egy jogász.

Tavaszzal ki-kijártam a ligetbe, hogy az alapvizsgámra készüljek. Egy bájos verőfényes májusi reggel néhány teleirt lapot találtam egy padon. Mohón kaptam a finom illatos papírok után, melyek egy naplóból valának kiszakítva. Lili volt mindegyik alá írva. O! Lili kisasszony, ha tudná, milyen gyönyörteljes perceket szerzett magamnak vigyázatlanságával, ha tudná, milyen kéjjel szivtam magamba gigantusi betűinek minden egyesét. Ekkor kezdtem csak megérteni, hogy mi a tavasz s míg a nap aurórolt képezett fejem felett s apró lila orgona szirmokat rázott az enyhe szellő ujrágan überzieheremre, ugy éreztem, hogy végig tudnám csókolni a fölém hajló fák leveleit. Közönm kedves ösmeretlen kis Lilám.

I.

Hiába, mégis csak a jogászok a legherzesebb fiúk széles e világon. Bezzeg, mikor először beleptem ide, a tudomány szent csarnokaiba, s az ezernyi szem, civilker és monokli, mely mindenfelől rám meredt, arra kényszerített, hogy szememet szendén lesülásem, inkább hittem, hogy szörnyetgek közé kerültem és — ugy szégyenlem bevallani, — minden percben el voltam készülve, hogy felfaluak.

Nagyon érdekes irodalmi óra volt, az én bátorságom is lassanként visszatért s egy negyed órai remegés után már anyyira

TARCSA.

Nagymajtény után.

Irta: Nagy Lajos.

Rákóczi hajb, Beresényi hajb!
Elveszett hazátok;
Megejtette Nagymajtény nál
Régi magyar átok.
Kurucz hősök ösztörtök
A kicsorbult kardot,
Hogy fölöttük Pálffy János
Labancvezér hadiszemlét tartott.

Szerteszedt a kurucz had,
Nincs ki összetartsa;
Nem dobol már az a rézdob
Utolsó nagy harcra,
Tárogatón nem riadó —
Gyászos nótát zengnek . . .
Hejh, e nótá hallatára
Ifju, öreg ugy sir, mint a gyermek.

Siratják a magyar hazát
Nagy okuk van rája!
Bitang sorsra jutott a hon,
Labanc a gazdája.
Gonddal rakott fecskéfészken
Szemtelen veréb ül — — —
Igy szokta az igazságot
Nyers erőszak kiturni helyébül,

Hejh Károlyi mit csináltál?
Árulóvá lettél!
Megyer érte, ki amott a
Csillagok felett él.
Letörted a népszabadság
Fiatl bajtását,
Lefojtottad nemzetednek
Forró vágját, édes öhajzását.

Fut Rákóczi, fut Beresényi,
Mindkettő hazátlan;
Hol találnak menedéket
Idegen világban?
Kinzó teher az életük,
Hajh! nehezen hordják!
Mi lesz velük, ha az Isten
Föl nem veszi a bujdosók gondját?!
Labancz pribék, császármadar
Kár nyomukba járnod!
Hogy fogolyjád teszed őket:
Soha ne is álmodd!
Nem oly pogány az a pogány
Török szultán meghidd —
Hogy Rákócy vérdíjával
Bemocskolja becsületet lelkét . . .

A hontalan bujdosókat
Tárt karokkal várja
8 palástjával takargatja
Törökök császára.
A Marmara tengerpartján
Rodostói csendben
Ott találnak menedéket
Labancz zsarnok vérkopói ellen.
Tán örökre elhallgatott
Rákóczi rézdobja?
Kurucokat lelkesíteni
Már sohase fogja?
Messze, ahol a tenger zug,
Ott ahol a szél jár,
A mi drága fejedelmünk
Porló szive valamire még vár!

Mi zug itthon sikon, halmou
Hömpölygő morajjal?
Mitől kapta rózsaszínét
A pirkadó hajnal?
Csupán csak egy ígét mondott
Magyarok királya:
Hogy hát az a porladó sziv
Idegenben ne várjon hiába!

egyetemben adá meg. Az egésznek az ad-
ministrációját pedig a polgár leányiskola igaz-
gatójára bízta.

A dolog nem ment úgy, a hogy kellett
volna, mer hiányzott az üzleti szellem és
ismeretlenek voltak azok a fogások, melyek
a ruhácskák készítésénél idő és anyagyerés
szempontjából szükségesek, mik pedig úgy
a gyár, mint a munkásokra nézve felette
fontosak. Ekkor az az eszme merült föl,
hogy jó lesz, ha a gyár a város költségére,
egy ügyes elönmunkásót küld, aki azután
bizonyos idő alatt a munkásokat az összes
ruhák elkészítési módjával megismerteti. Ez
meg is történt s a tanfolyam most végző-
dött még pedig fényes eredménnyel. Ebben
75 egyén vett részt, akik megtanulták az
összes ruhák készítését a legegyszerűbbtől
a legbonyolódottabbig. Most már a gyár, ha
gyökere Magyarországon van, összes szük-
séleteit Kőrömbányán fedezheti s nem lesz
kénytelen, mint eddig volt Bécsben foglal-
koztatni az embereket, mert szerinte Buda-
pesten nem volt elég munkásnő található.

A kőrömbányai szegény népen is se-
gitve van sok tekintetben, mert közép ügyes-
séggel naponként 80 fillért, 1 koronát ke-
reshet, sőt családtagok is eltanulhatván napi
3-4 korona juthat a házba. Nem szép do-
log ez? Nem a hazai házi ipar terjesztése
s ápolása ez? Bizonyára igen.

És sajnos, ez a szép munka sem foly-
hatott le anélkül, hogy a rendzavarás szel-
leme ne háborította volna meg! Érdekes
ám ez, tanulságos is, mert mindenüvé intő-
például szolgálhat, hogy mi mindenféle fer-
deség béníthat meg nálunk sokszor igen
szép, hazafias gazdasági törekvéseket. Hát
mi is történt? Elmondjuk komolyan, mert
a barackvirág enyhe illatával nem dolgozunk.
Az, hogy az a tanárnő kipakolta menykö-
veit, elrikkantotta magát, állítván, hogy ő
megvan sértve, tehát a kartársak védelméért
kell pityeregnie. A lovagias kartársak kö-
zül amúgy is néhány az igazgatóval gátsza-
kadásuk lévén, első sorban megtámadták
csakugyan az igazgatót s kérdőre vonták,
hogy hogy meri tanítási célokra az iparis-
kolai tantermet felhasználni s onnét a ta-
nárnőt kiszorítani, egy másik tanterembe
szorítani s a közönséget oda bebocsájtva,
idegen egyént bizni meg a háziipar tanítá-
sával? Tehát az apró pénzre váltott erők
itt is csatasorba állottak. Dacára annak,
hogy ehhez azoknak az uraknak semmi kö-
zük sem volt és ma sincs; a tanfolyam meg-
tartása elé mégis akarva, nem akarva aka-
dályokat gördítettek akkor, amikor ezt a
kenyéradó, az iskola fenntartó, a lakosság
anyagi boldogulásának az érdekében kívá-
natosnak, szükségesnek jelezte s az elömun-
kásnőt maga ide hozatta. Nem a szunnyadó
őnzert fellobbanása ez? Döntsenek felette!
Ez azonban még nem volt elég, mert csak-
hamar „Nemzeti iskola“ című tanügyi lap-
ban egy közlemény is megjelent, amelyben
asztán valaki tévedésből, vagy tudva, a dol-
got hazafias térre is terelve, szépecsken
nagyokat hazudott. Azt állította ugyanis,
hogy a tanárnőt megalázták s megfosztották

tanteremtől. Erre csak azt mondhatjuk, hogy
hazugság, mert azonnal a nyavalygás után a
tornaterem bocsájtott az elönmunkásnő ren-
delkezésére. Az állította, hogy az elömun-
kásnő nem tud magyarul s így hazafiatlan-
ság (?) egy német nőt ide beütni. Erre
is csak azt mondhatjuk, hogy hát ez is ha-
zugság, mert az a budai születésű svábu
(tehát magyarországi) igen is tudott magya-
rul. Többen beszéltek is vele. Elmondotta
továbbá, hogy a tanulók 80 %-ka tudott
magyarul s az elönmunkásnő mégis németül
adta az utmutatásokat. Itt sem mondhatunk
mást, minthogy ez is hazugság, mert a mun-
kásnők között sokan voltak élemedett koru
szegénynek, kik egy kukkot se tudtak
magyarul, sokan pedig olyanok, kik ugyan
beszéltek szűkebb körben mozgólag a ma-
gyar nyelvet, de azért azokat a műkifejezé-
seket s eljárásokat magyarul nem értették
volna meg. Így tehát csak egy kisebb része
beszélte tökéletesen magyarul és németül. Az
az állítás pedig, hogy egy régi, kipróbált
ügyességű egyén sértetett meg az e-mellöz-
tetés miatt, ismét csak hazugság, mert az
illetőnek képessége ebben a kérdésben senki
által sem tétetett bírálat tárgyává s támad-
tatott meg. Hogy az üzleti oldalát a dolog-
nak nem értette meg, az igaz, de ezt nem
lehet rossz néven venni, hiszen ez nem hi-
vatása különben sem.

A közlemény többi személyes részét,
melyek a hajuknál fogva kevertettek e kér-
désbe, nem bibelődünk.

Hát már most azt kérdezzük; nem-e
tultengése ez egy beteges, ideges állapotnak,
mely veszedelmes és káros sok életbe vágó
kérdésnél?

Óvakodjunk a túlzásoktól, óvakodjunk
bizonyos dolgokhoz olyasmiket félkövetni,
amik nem tartoznak oda, de alkalmasak
arra, hogy úgy a szelleme, mint az anyagi
haladásnak utjába álljanak! Hagyjunk föl
mér egyszer porlekedő természetünkkel és
dolgozzunk, emeljük a munkát, hogy utol-
ne érjenek, el ne kerüljenek, ki ne neves-
senek bennünket s ne legyen a zsebünk
üres!

Barsvármegye tanítóihoz és tanügyi irant érdeklődő közönségéhez.

A Barsvármegyei Népnevelők Egyesületé-
nek alapszabályaiból, mi előtt mondani va-
lónkhoz fognánk, feleltetjük a következőket:
V. „Az egyesület célja“, 5. §. a) a magyar
nemzeti állameszme terjesztése és védelme,
a nevelésügy népszerűsítése, az iskola és a tanítók
érdekeinek, tekintélyének fejlesztése és minden
irányban való védelme, helyes tanítói közszel-
lem megeremtése. — „A nevelésügy népszerű-
sítése“.

Ezek mind olyan dolgok, olyan eszmék,
melyek vármegyénk tanítóit, felekezeti
különség nélkül, nagyon közelről érdeklik.
Hogy érdekli őket, mutatja azon körülmény,
hogy az egyesület gyűlései látogatottak, a
tanítók szép számmal jelennek meg, tárgy-
sorozatuk vonzó, előadók a társadalom
minden, ezen tiszre kiválóan alkalmas tagjai
közül választják.

Itt azonban a maga nemében nevezetes
esettel állunk szemben ezen egyesület köré-
ben. Gyűlései népesek, látogatottak, a tani-

tók érdeklődnek is, de tagul nem jelentke-
nek! Tárgyalnak, szavaznak, előadók stb.
stb., de ha mint rendes tagok kötelességeik
mel állanak szemben — akkor nem akarják
magukat tagoknak tekinteni, szóval tagokul
nem jelentkeznek. Tisztelet a kivételeknek!

Ennek az egyesületnek, tudomásunk
szerint, hivatalból kötelezet tagjai: az állami,
középi, (társulati) elemi és polgári iskolai ta-
nítók, tanítónők stb. stb., továbbá a tanító-
képzési tanárok. Tagjai lehetnek a megyebeli
tanítók mind felekezeti különbség nélkül. S
mit tapasztalunk? Noha, mint már fentebb
említett, a cél a magyar állam eszme ter-
jesztése, a nemzeti szellem ápolása, mégis a
vármegye aisési részénél, tehát legmagyarabb
vidékének tanítóitól távol tartja magát az
egyesület.

Nem értjük ezt az állapotot! Hont me-
gében ez nem így van. Ott együtt vannak
a nemzeti eszme szolgáltatásban mind-mind,
egyől-egyig. A nagy Délmagyarországon
együtt tartanak fenn felekezeti különbség
nélkül egy hatalmas egyesületet. Vasvármeg-
yében, amint a tudósításokból látjuk, a kü-
lönféle felekezetek egy napra tervezik fele-
kezeti értekezleteiket, azokat egy óra alatt
elvezetik s aztán együtt gyűléseznek a me-
gyei egyesület keretében. Nálunk erről egye-
löre szó sem lehet.

Mi lehet ennek az oka? Felekezet el-
fogultság nem lehet az ok. Ezt fel se tesz-
szük intelligens, igazán művelni várossi és vi-
dégi tanítóinkról. Anyagi akadály se lehet,
mert a tagdíj a felekezetiéknél csak 1 (egy)
korona, tekintettel arra, hogy felekezeti
egyesület is tart fenn. Fuvar, napidíj a
jobb község (város) ad. Vagy van a gyűlés
sok? Ez se állhat meg, mert évente csak
egy van, a rendkívülieket leszámítva.

Igaz, amint tapasztaltuk is, ők annyian
amennyien látogatják a nevezett egyesület
gyűléseit. Rendes tag is van a felekezetié-
k, meg a róm. kath. közül is egy néhány (a
reformátusok közül tudunkkal a legnagyobb
rész rendes tag). A felső vidék, a szentke-
reszti járás kath. tanítóitól mind beléptek
rendes tagul. Csak az alsó vidék, a legma-
gyarabb rész, a legintelligens rész tanítóitól
hiányzik onnét, ahol igazán van tevékeny-
ségre szükség.

A nevezett egyesület elnökségének s
vezető férfainak az a nevéte, hogy e tekintet-
ben sem az egyesületet, sem annak vezetését
semmi vád, semmi mulasztás nem terhelheti,
ők szívesen látnak mindenkit az
egyesület tagjai között, akinek érdeke és
hajlama van tenni valamit azokért az ideális
célokért, melyeket az egyesület maga elé
tűzött. Erőszakolni, farszírozni azonban nem
hajlandó senkivel szemben sem a belépést.

Arra a közbevetésükre, hogy ők azért
tartják talán magukat távol az egyesülettől,
mert az felekezet nélküli; egyházelles esz-
méket terjeszt s kizárólag csak az állam
érdekeit szolgálja, ezt a határozott kijelen-
tést vették: „Tiltakozunk minden olyan fel-
tevés ellen, mintha az egyesület felekezet nél-
küli, pláne egyházelles eszméket terjesztene,
valamint az ellen is, hogy ez kizárólag csak
az állam érdekeit szolgálja. Az egyesület első
sorban az iskolák és a tanítók ügyét szolgálja,
vallás, erkölcsiség, hazafiság, nemkülönbön a
magyar nemzeti állameszme szempontjából. Ez
pedig tudunkkal nem lehet ellene egy feleke-
zet, egy tanító, kivált magyar tanító érdekei-
nek sem.“

Igy — ha nem csalódunk — arra a
feltevésre kell jutnunk, hogy az aisé vidék
tanítóinak nagy részénél (tiszelet a ki-
vételeknek) hiányzik az érzék, az elfogulat-
lan egyesületi élet, a tanítók közös érdekei,
az állameszméért lelkesülő tevékenység iránt.

— Nem értem, miért mennek ostoba
leányok az egyetemre. (Én helyeseltém e
nézeter.) Tegnap is beszéltem egy nagyon
gusztos kis jogászszal, aki azt mondta, hogy
nem fog többé járni az előadásokra, mert
megöli ott az unalom. Szerinte otthon is
lehet nem tanulni, de ő pláne az irodalmi
órát nem tudja kitarítani. Pedig azt hitte,
hogy az idén egész fess lesz, mert egy csi-
nos szöke philozopter kisasszony mellé ke-
rült, de az egy kis liba, kiből egy szót sem
lehet kihozni.

Előszámtam és úgy kezdtem: „Egy
kis liba?“

Igen azt mondta, egy kis liba, kit ab-
solute lehetetlen megközelíteni és a ki job-
ban tenné, ha néha kirázná a konyhába és
otthon Marlitt regényeket olvasna, mintsem
hogy az egyetemre járjon.

— Hogy hívják azt a jogászt J

— Zalán Lajos“.

— Zalán Lajos — mondtam utána —
s aztán leejtett kanalam után hajoltam, hogy
ne vegye észre lángoló arcomat.

— Talán ismered?“

— Nem — soha — nem hallottam a
híret.

Ergő én egy kis liba vagyok, kinek
jobban illik a konyha, meg a végtelenül
naiv ódi Marlitt regények. Köszönöm ked-
ves kis Laja, hogy fölvilágosított e felől.

Egööm ugyan nem látnak többet az
egyetemen!

Ez pedig nem szolgál előnyére sem a ma-
gyarságnak, sem a kulturának, sem annak
az eszmének, melyért őseink ezer éven át
szakadatlanul harcoltak állottak, melyért job-
bát ma is küzdenek minden téren, minden
vonalon. Reméljük azonban, hogy a helyzet
e tekintetben a közel jövőben megváltozik.

Az alapsz. 12. §-ának e pontja azt
mondja: „Alapító tag, aki az egyesület ré-
szére legalább 40 korona alapítványt tesz.“
Arra a tudakozásunkra, hogy az egyesület-
nek hány alapító tagja van? Azt az igazán
meglepi választ kaptuk: „Tudunkkal egy
sincs“. Ez arra enged következtetni, hogy a
vármegye intelligens közönsége nem érdeklő-
dik a nevelés és tanítás, minden állampol-
gárt, minden családját egyaránt érintő
ügyei iránt. Pedig legközelebb városunkban
tartott közgyűlés alkalmával a tárgysorozat
ugyancsak érdekelhetne volna a nagyközön-
séget is.

Ha figyelemmel tanulmányozzuk az ilyen
gyűlések történelmét, azt tapasztaljuk, hogy
egy-egy megyék kötelekeiben az ilyen egye-
sületi élet a legkedvezőbb kapcsolat a tanító-
világ és a társadalom, szülők és tanítók között.
Hatalmas társadalmi tényezők támogatják
őket anyagilag, erkölcsileg egyaránt. Csak
nálunk csendes az a nagy erkölcsi és anyagi
hatalom, melynek társadalom a neve. Hisz-
szük azonban, hogy közel az idő, mikor
nálunk is megmozdul — már is mozogni
kezd — az a hatalom s hathatósan közre-
működik ezzel az egyesülettel a helyes pae-
dagogiai és hazafias eszmék terjesztésében.

Elismerés illeti azokat, kik teljesen el-
fogulatlanul fogták fel a helyzetet, a kik
kötelesség szerűleg minden téren, minden
vonalon szolgáltatásba állnak annak a nagy-
eszmének, melynek neve: magyar nemzeti
állam, — a kik tudják, hogy egy felekezet-
nek érdekei sem jöhetnek ellentétbe a tár-
sadalom s az állam érdekeivel, a kik arra
is néznek, nehogy egy felekezet, vagy is-
kola fenntartó tanítói (államiak) monopoli-
zálják a megyében a hazafiságot s megszer-
zik mindazt, a mit tőlük az iskola, a tár-
sadalom a haza, a tanítószög közös érdeke
megkiván annyival is inkább, mert ezt ma
már nagyobb anyagi áldozatába senkinek se
kerül.

Vajha ne lenne e cikk kiáltó szó a
pusztában! Vajha-tömörülne a tanítóink a
nevezett egyesület keretében felekezeti kül-
önség nélkül, mint más vármegyékben ré-
gen teszik, előbbre vinni, magasan lengetve
azt a trikolort, melyen a szabadság, egyen-
lőség, testvériség eszméi lengenek! Vajha
megmozdulnának nagyjaink, jobbaink, pénz
és más intézeteink, városaink, községeink,
hogy alapító tagságokkal támogatsák azokat,
a kik nyomorúságos anyagi viszonyaik között
is annyi lelkesedéssel és kitartással mun-
kálkodnak és küzdenek a vallás erkölcsisé-
gért és hazafiságot, minden szépet és ne-
mesért, s azért, hogy e haza felviradjon.

Rendes, partoló és alapító tagokul je-
lentkezhetni az egyesület elnökénél Vámos-
Ladányban.

Rendes tag évi díja . . . . . 2 K.
Partoló „ „ . . . . . 4 K.
Alapító tag egyszersmindenkorra 40 K.

Különfélék.

— Személyi hír. A pozsonyi tanke-
rület kir. főigazgatója Párcsala Imre,
kir. tanácsos ma délelőtt városunkba jön,
hogy a f. hó. 27- és 28-án tartandó szóbeli
érettségi vizsgálatoknál elnököljön.

— Az állami tanítóképző torna-
versenye e hó 18-án délután tartott meg
az intézet udvarán. Bár a sportkedvelő vá-
rosi közönséggyértelem távollétével mutatta
ki érdeklődését, az ifj k így is figyelemre-
méltó szép eredményt ért el. A verseny
együttes szabadgyakorlatokkal kezdődött,
ami igen szép és kellemes látvány volt.
Ezután az egyéni versenyek következtek. A
szertornázásban (korlát nyújtó) kintünk:
Tóth Árpád, Korbelt Rezső, Patkós Sándor
és Tóth Imre. A magas ugrás első csoport-
jában Tóth Imre (165 cm.), a másodikban
Chlebovits István (170 cm.). A hosszú ugrás
első csapatában Pakán Árpád (540 cm.), a
másodikban Liszty Jenő (555 cm.). A rud-
ugrásban Fónod Gyula (270 cm.) és Patkós
Sándor. A súlydobásban Liszty Jenő (1534
cm.) és Bitvai István. Ezekon kívül több
versenyben kintünk meg, mint II-ik helyen
győztesek: Bremzay Jenő, Horváth István,
Szepeesi József. A győztes ifjak pénzbeli dí-
jakat és elismerő okleveleket kaptak.

— Az előzőekenek mulatsága mind-
közélebb s közelebb van, már alig néhány
nap választ el tőle. Szeretnénk egyet-mást a
programmból, de olyan titkolódzó, a vilá-
gért sem árulnának el belőle semmit. Csak
a nagy sürgés-forgásból következtethetjük,
hogy igen érdekes lesz. A rendezőség külön-
ben a következők közlésére kért fel: „A
mulatság napján a város és a lövölde között
omniúss közlekedést létesítettünk. 4/5-kor
indul az első a „Központi“ kávéháztól, 1/2
6-kor a második az „Óroszlán“-ból és netán
később jövők kényelmére 1/2 8-kor a harma-
dik szintén a kávéháztól. Vissza felé is fo-
gnak közlekedni, de ezek időpontját a mulat-
ság napján tesszük közzé. Bódogh polgár-
mester ur szíveségéből az utvonalfel is lesz
jocsolva a mulatság délutánján s így a ki-
rándulások nagy átkától, a portól is mentve
leszünk.“ — bkd.

III.

Ma a világos zöld bluzomat vettem fel;
az nagyon jó áll teinemhez és szöke hajam-
hoz. Azt hittem, így biztos lesz a hódítás.
Felemelt fejjel, hideg arcot affectálva halad-
tam multkori helyem felé, szememmel nézve;
de nem látva, mi igen előkelő szokás. Amint
leültem, chypre illat csapta meg az arcomat
és a pepita kabát egészen hozzám ért. Azért
sem néztem oda, pedig tudtam, hogy a Laja.

Egyszerre csak megszólalt mellettem.

„Kisasszony, milyen pontos, szorgalmas
hallgató“. Azt hittem, elájulok, úgy meg-
ijedtem. Hát itten akárki sans-gene megszól-
lithatja az embert? Hiszen akkor holnap
már száz, meg száz golya fog zaklatni. Ugy
tettem, mintha nem hallottam volna s leha-
joltam jegyzetem felé.

Az a kellemes mély hang újra megszólalt.
„Kisasszony, ha valamivel nincs egészen
tisztában, esedezem, forduljon bizalommal
hozzám, én a legnagyobb örömmel fogom
megmagyarázni.“

Csak véletlen volt, hogy szemünk egy
pillanatra találkoztak. Miért is vannak olyan
zöld szemek!

Kezeimet összekulcsoltam titokban az
asztal alatt és halkán rebogtam: „Ne nos
inducas in tentationem“.

— Ne nem feleltem . . .

IV.

Szerelmes belém, örültem, halálosan sze-
relmes. Ezt konstátálom következő okokból.

Mindig más kravátliba jön.

Monokliját olyan feltűnően tisztítja előt-
tem szecessziós zsebkendővel, hogy észre
vegyem.

A jegyzetembe fura ábrákat rajzol, me-
lyeket minden nagyobb erőfeszítés nélkül is
szíveknek lát az ember.

Halkan a „csak egy kis lány“ nótát
dudolgtatja.

Bájos, ellenállhatatlan mosolylyal kö-
szön; ha jön s ha távozik, mit persze én
egy világért sem viszonzok.

Szóval örültem, halálosan szerelmes
belém.

V.

Ezt a lapot szeretném kitépni életem-
ből. Csalódtam, olyan boldogtalan vagyok.
Zalán Laja, ez az édes kis gentry gyermek.
kinek isteni szeméiert kész voltam oda adni
jelen érettségi bizonyítványomat, azt mondta
rólam, hogy . . .

Eh, hiába, most már ugyis vége az én
legszebb álmomnak, örökre kitörölöm az ő
képét szívemből (éppen a 18-ik ideálom volt).
Hanem kezdjük úgy, a hogy történt.

Tegnap délután Micinél voltam egy kis
tracsara. Ő az idén a legjobb barátom,
mivel kricsz fahéba van velem.

Erettségi vizsgálatok. A szóbeli erettség vizsgálatok e hó 27- és 28-án tartanak a helybeli kegyesrendi főgimnáziumban. Vizsgálati helyiségül a rajzterem szolgál. Hallgatók szívesen fogadtatnak azon tiszteltteljes kérelemmel, hogy érkezésük és távozásuk a lehető legnagyobb csendben történjenek.

Uj tanítók. A lévai állami tanítóképzőben e hó 25-én fejezték be a tanítóképesítő vizsgálatokat. A szóbeli vizsgálaton valamennyi jelölt képessített magyar nyelvű iskolákra és pedig: Amrózy Sándor, Barna János, Barthali Jenő, Bartos Győző, Csakó István, Beták László, Dursbaczy Ferenc, Chlebovits István, Juhász Zoltán, Kiszely Lajos, Kozma Ferenc, Küly Kálmán, Kürössy Andor, Liszy Jenő, Márkus Károly, Mladonitzky Imre, Molnár József, Mózsa Sándor, Nikel Béla, Ráckó István, Sió Ferenc, Szentgyörgyi Gusztáv, Török Ernő, Varga Béla, Vogyeracky István, Zsákovits József. A kir. tanfelügyelő lelkes beszédet intézett az oklevél kiosztása előtt az új tanítóknak, melyben őket a nehéz, de magasabb kötelességekre, a nemzeti ügy, nyelv és szellem istápolására figyelmeztette. Megvagyunk róla győződve, hogy a derék ifjak meg is állják a téren helyüket.

Áthelyezés. Vig a di Virgil lévai járási m. kir. állatorvost a belügyminiszter Salgótarjánba helyezte át.

Beiratások a főgimnáziumban. A jövő 1904/1905. tanévre a tanulók 4 K. felvételi díj lefizetése mellett már f. évi július hó 1—5-ig is beiratkozhatnak.

Barsvármegye a Rákóczi ünnepélyen. Július hó 10-én Privigyén és Bajmócon annak emlékére, hogy mult évi június 15-én volt 200 esztendeje annak, hogy dicső emlékeztető II. Rákóczi Ferenc a Borszik hegységen átlépte Magyarország határát s kibontá zászlaját, melyre Magyarország és Erdély szabadsága volt írva, Nyitra vármegye ünnepélyt rendez, a melyen Barsvármegye közönsége is meghívás folytán részt vesz. E meghívásról az alispán a közgyűlés határozata folytán a törvényhatósági bizottság tagjait értesíti s a vármegyének az ünnepélyen leendő képviseltetésére Ponoczky Istvánt, az oszlányi járás főszolgabíráját bízza meg.

A kötelező jogi doktorátus elvégzése. Az egységes jogi szakoktatás reformjával kapcsolatosan az igazságügyi miniszteriumban szaktanácskozást tartottak az egységes ügyvédi és bírói vizsgálatról készült törvénytervezet ügyében. Főbb megállapodások, hogy az enquéte elejtette a kötelező doktorátust. Ezenkívül kimondta, hogy az egységes képesítő vizsgát akárhányszor lehet ismételni. Sőt ezt a kedvezést kiterjesztik azokra is, akik a jelenlegi szabályzat értelmében másodszor is elbukván az ügyvédi vizsgán, többé nem vizsgázhatnak. Ezekről azonban még egy évi újabb gyakorlatot kívánnak. Az ügyvédi vizsga sikeres letétele után az új ügyvédet azonnal még nem veszik fel az ügyvédek névjegyzékébe, vagyis az illető önálló ügyvédi működést nem folytathat, hanem ennek még két évi utógyakorlatot kell végeznie. Ezek az új ügyvédek, mint ügyvédhelyettesek szerepelnek és ugy a felsőbb bíróságok, mint az esküdtbírók előtt helyettesíthetik főnökeiket. Vagyis a joggyakorlatot a mostani 3 évről felemelik 5 évre.

Haláloset. R a j c y János zsitvaújfalusi körjegyző e hó 19-én 56 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. A boldogult, ki 28 év óta működött a rögzös jegyzői pályán, egyike volt a legszorgalmasabb közigazgatási tisztviselőknél, ki általános közbecsülésnek örvendett. Temetése, melyet gróf Nyári Kálmán megbízásából Szalay Imre uradalmi intéző rendezett, e hó 21-én ment végbe a rokonság s nagy közönség jelenlétében. Nyugodjék békében!

Egyházi kinevezés. T o n h a i s e r Mihály kemence r. k. segédlelkész, városunk szülötte, Imelyre adminisztrátorra nevezett ki.

Primícia. L á b a y Gyula zarnócai kántortanító, lapunk munkatársának fia ifj. Lászy Gyula július hó 3-án tartja első miséjét Zsarnócan.

A barsi ev. ref. egyházmegye e hó 21-én tartotta rendes közgyűlését Juhász Pál esperes és Kovács Sebastyén Endre társelnökök vezetése alatt. A gyűlést az esperes szép imával nyitotta meg, azután Kovács Sebastyén Endre főgondnok tartott rövid, de eszmékben gazdag megnyitót. „Az egyetértés lelke uralkodjék közöttünk és szálljon meg mindeneket és vezesse tanácskozásunkat” — volt beszédének gondolatmenete. Megnyitó beszédet után a gyűlés megalakult, következett az esperesi jelentés. Sok tanulságos, érdekes és dicséretreméltó dologról emlékezett meg az évi jelentés. Sajnos, hogy a kellemes hangok közé kellemetlenül érintő hangoknak is kellett vegyülni, sőt még fájdalmat keltő hurokat is kellett pengetni. Az előbbi a pozbai állapotokra vonatkozott, az utóbbi pedig az egyházmegye halottait sirattatja el: Jókai Lajos kisölvédi lelkész-esperes és Szabó Lajos világi főjegyzőt és tanácsbírókat. Mindkettő emléke jegyzőkönyvileg örökített meg. Az esperesi jelentés tudomásul vétele után tárgyalattott az esperes lemondása. Betegségére való hivatkozással az esperes el akarta hagyni az esperesi széket. A gyűlés nem fogadta el a lemondást, hanem kimondta, hogy arra az időre, míg egészségét visszaanyeri az esperes, sza-

badsgólni fogja s hivatalát a legdöbsebb tanácsbíró, Kiss Károly fogja folytatni. Ezután a barói és a kisölvédi lelkészválasztások nyertek megerősítést, mire a farnadi (Szabó Gyula), nagyölvédi (Kovács Margit), nagysallói (Papp Erzsébet) tanítóválasztások erősítették meg és tették le a hivatalos esküt Tóth Zoltán és Nagy Árpád tanítókkal együtt. Az énekügyi bizottság jelentése: Pál János, Végh István és Sándor Benő munkálatai alapján elfogadtattott a Birta József pótindítványával együtt. „Az egységes liturgia”-ról Birta József referált. „Hogy a gyermek 12 éves koruk helyett 15 éves korukban konfirmáltassanak”: e javaslat kivételével nevezett előadó előterjesztését a megyei gyűlés teljesen elfogadta és magévá tette. Majd a baracska templom építés ügye tárgyalattott. A gyűlés nem fogadja el a tervet, mert a templom torony és a ház falai aránytalanok, méretek nem megfelelőek, az ablakok elhelyezése nem kielégítő. Pótlással és javítással a terv elfogadható lesz. A lévai ref. templom renoválása, Pály-kölcson ügye, lelkészlak átalakítása, iskolaépítési terve jóváhagyattott. Bajka, Varsány tanítói földhaszonbérbe kiadása megerősített. A barsi ref. tanító egyesület kérése: a) a felekezeti tanítók fizetése az államiaknak megfelelőleg egészítessék ki, b) a barsi tan. egyesület szabályzata elfogadtattott és pártolólág a kerülethez felterjesztetni elhatározattott. A tanítógyűlés tagjai részére 4 korona napidíj állapították meg az egyházak részéről. Kisebbit vitát rögtönzött Bacsa Lajos azon indítványra, hogy a lelkészi és tanítói földök a 3-as vető rendszer helyett 4-es rendszerben kezeltesse. Tekintettel arra, hogy a tanítói fizetések megszűnése és kezdete szeptember 1-től számítatik ezután és nem Gergelynapról (márc. 12.), mivel a Bacsa féle indítvány e fizetésrendezéssel nagyban összefügg, Bacsa indítványa elfogadtattott. A felsőborsodi lelkészek indítványát magévá tette a megyei közgyűlés; az egyetemes konferencián Bihary K. és Kulifay Gy. fogják a megyét képviselni. Különböző segélykérvények és a tanügyi bizottság előterjesztése után a gyűlés d. u. 5 órakor véget ért. D. e. 11-től d. u. fél 2-ig 6 bírósági ügy tárgyalattott. — Atrib.

Névmagyarosítások. Dianicska (Dianovskij) József lévai lakos a saját, valamint kis-korú gyermekei: Mária, József és István vezetéki nevét a belügyminiszter engedélyével V a r g a r a, kis kora Hölcz István lévai lakos A c z é l - r a, Wilhelm Béla lévai lakos V e r ő - r e, kis kora Weisz Jenő László F e j é r - r e, Korbelt Rzsó Kemény-re magyarosította.

Évzáró vizsgák Báthon. H o r n Lipót báti tanító nyilvánossági joggal felruházott elemi népiskolájában S t i b l ő Agoston r. kath. plébános elnöklelte alatt f. hó 21-én valóban szép eredménnyel folyt le az évzáró vizsgát, mely fényes tanujelét adta annak a határtalan szorgalomnak és magas szintű állás vezetésnek, melyre csak minden szülő büszke lehet, kinek gyermeke a báti elemi iskolának növendéke. Az összes tanulók egytől-egyig minden tárgyból oly készséget tanúsítottak, hogy szinte erkölcsi kötelességünknek tartjuk megemlíteni, hogy ily eredményt csak hosszas pedagógiai gyakorlat, a leglelkismeretesebb és pályája iránti lelkesedés, fáradságot nem ismerő kötelesség teljesítés mellett érhet el a tanító. Kétszerez érdeme Horn Lipótnak a vizsgálat sikere, ha tekintetbe vesszük, hogy osztálan népiskolát vezet.

Színészet. H a l m a y Imre szintársulata hétfőn az Alfouz ur című vígjáték előadásával fejezte be a hat hétig tartott lévai színi idényt. A társulat változó sikereket ért el, amit ennek tulajdonítunk, hogy gyöngébb volt a mult évi társulatnál. Jellem színésze, operett énekeke nincsen, ennek hiányát nagyon megéreztek, mert elő sem adhatok oly műveket, hol ezekre szükség volt. Az ambíciót és igyekezetet azonban nem lehet megtagadni s azok a szép sikerű előadások, melyeket előtünk bemutatnak tanuskodnak is erről. Tőlünk a társulat Zolyomba ment, hol mint halljuk, estéről estére szép közönség előtt játszanak.

A gyümölcsstermelőknek. A külföldön is igen jó gyümölcs-termes igérkező, nagy gondot fog okozni ez évben a hazai gyümölcs kellő értékesítése, e célból a földművelésügyi miniszter akként igyekszik a gyümölcs értékesítést előmozdítani, hogy kis gazdáknak nyers állapotban el nem adható gyümölcs feleslegük feldolgozására állami szeszfőző kazánokat, aszalókat, sajtokat bocsát ingyen rendelkezésre.

Elgázolás K u p c s a Pál alsóbarcska földműves e hó 23-án dlután Garamújfaluban sebesen hajtott szekérével egy Szvettyik Antal nevű 4 éves kisfiucskát, ki az uton játszott, elgázolt. A szekér egészen keresztül ment a gyermekre, ki nyomban meghalt. A gondatlan kocsis ellen megindították a bünyvizsgálatot.

Honvédbakancs szállítás. A m. kir. honvédség 1905. évi lábbeli szükségletének 50%-át, vagyis 20000 pár bakancsot és 10000 pár könnyű cipőt a honvédelmi miniszternek 1897. évi 26731/VII. számú leirata csatolmányaiában foglalt feltételek, azonban a fővállalkozóval kötött szerződés értelmében ezuttal megállapított árak mellett, nevezetesen a bakancsokat páronként 10 K. 56 filléért, a könnyű cipőket pedig páronként 8 korona 80 filléért a hazai kisiparo-

sok által szándékozik készíttetni. A bakancsok és cipők legkésőbb 1905. évi március végéig a központi ruhatárba Budapestre beszállítandók lesznek. Felhívja az iparkamara mindazon kis iparosokat, a kik bakancsok szállítására pályázni óhajtanak, hogy a szerződési feltételeknek megfelelő ajánlataikat, a szállítandó bakancsok, vagy könnyű cipők mennyiségének határozott megjelölésével f. évi július hó 15-ig a kamarához annál bizonyosabban nyújtsák be, mivel ellenkező esetben az ajánlatok figyelembe vételni nem fognak. A szerződési feltételek és a bakancs-készítési határozmányok a kamaránál nyomtatásban ingyen szerzethetők meg.

Uj tizkoronás bankjegyek. A tizkoronás bankjegyekből rendkívül sok hámis van forgalomban, minek következtében az osztrák-magyar bank már régebben elhatározta, hogy ezeket a most forgalomban levő tizkoronás bankjegyeket bevonja és uj 10 koronás bankjegyeket bocsát ki, a melyek nem lesznek oly könnyen hamisíthatók. Az uj tizkoronás bankjegyek azonban csak a jövő tavasszal kerülnek forgalomba.

Szerkesztő üzenet.
R. E. Zombor. A közölt dalok kézírata csakugyan kegyedtől való. Ifj. K. J. Léva. Némi javítással hozható.

Közönség köréből.
Nyilvános köszönet és nyugtázás.

Méltóságos székhelyi Mailáth Istvánné urasszony a „Lévai Nőegylet” örökös tiszteletbeli elnöke; méltóságos gróf Coudenhove Kunó urasszony nőegyl. elnök; és nagy-ságos barsi Leidenfrost Tódorné urasszony nőegyl. alelnök 200—200 koronával voltak kegyesek az alapító tagok sorába lépni; továbbá Kalácsy Emmike urleány eljegyzésének öröme 40 korona értékű vásznat; Halmay Imre színigazgató ur pedig a Fenyvesi Károly ur által irt „Mostoha” című népszínmű bevételeiből 10 koronát voltak szívesek a „Lévai Nőegylet” által fentartott „Stefánia Árvaház” céljaira adományozni.

Amidőn ez összeget kézhöz vételét nyilvánosan is van szerencsénk nyugtázni, fogadják a fenn tisztelt urhölgyek és urak jótéményükért árváink nevében leghálásabb köszönetünket.

Léván, 1904. június 20-án.
Farago Sámuel Jozefcsek Géza
nőegyl. titkár. nőegyl. pénztáros.

Elszámolás.
A lévai főgimn. ifjuság által 1904. június 11-én rendezett koncert felülfizetőinek kimutatása.

(Folytatás.)
Felülfizetői szívesek voltak: Tersztyánszky Sándor 3 K. 78 f. Balbach Árpádné (Dobogó), Blumenthal Jónás, Dankó Kálmán gimn. VII. o. t., Fuchs József, Dr. Frommer Ignác, Lakner László (Budapest), Gyulányi Lajos, Cserai József, Juszt Ferenc (Ar-Maróth), Reitmann Lajos, Dr. Kersék János 3—3 K., Solti Gusztáv, Szilassy Caesar, N. N., Tuma Pál, Tóth Ferenc, Bincsik Gyula, Sárhegyi János, Mertl Ferenc, Hlaványi János (Gr.-Kesz), Jezsiazski Mihály (Gánye), Toldy Zsigmond (D. ménd), Novotny Ö. (N.-Szecse), Ranner Géza (Párkány) Pollák Adolfné, Medvecky Sándor, Kovácsik Samu, Vary Kálmán, Kurucz Ernő, Gyapay Gusztávné, öz. Vietórisz Súdorné, Gyórfi Gézáné, Selstam Jánosné, Schmidberger Jánosné Zvrhokir Mór, Weisz Mór, Weisz Zsigmond, Dr. Weisz Zsigmond, Mácsánszky Kálmán gimn. II. o. t., Steiner Henrik, Engel József, Dr. Weinberger Adolf, Dr. Domján Lajos, Rády József, Záborszky Lajos (Felsőszadány) 2—2 K., Mordinyi Lajos, Bobb László, Sipos Ferenc, Alt János, Nagy Artur, Kern Jenő, Tóth Antalné, Fanderlik N., Dosztál Antalné, Weisz Salamon, öz. Soós, Andrejkovics István, Goldbrunner Sándor, Preyner Gyuláné, öz. Preyner Károlyné, Weil Jakab, Chalupka János, Rác Juliska, Dsák Adolf, Steiner Sándor, Steiner Artur, Jani József, Hetzer Adolf, Tóth István, Heimann József 1—1 K., Vanger István, Missák László, Mikla József, Drozdik Béla gimn. tanulók 60—60 fillér. Legyen szabad végül itt még hálás köszönetet mondani Ballan Adolfné, öz. Jaszszky Józsefné, Pólya Józsefné urnóknak, Farkas Ilonka és Kamilla kisasszonyoknak, akik az izléses rendezői jelvények elkészítését voltak szívesek elvállalni, de legyen hála és köszönet mindazoknak is, akik bármilyen alakban segítettek elő bennünket a szép eredmény kivívásában.

A rendezőség.
(Vége.)

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1904. évi június hó 19-től 1904. június hó 26-ig.
Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Schveiger Lipót Végh Gizella	fiú	Sándor
Sadler Ferencz Kaizer Éva	fiú	Lajos
Gregus József Hrmo Mária	fiú	János
Grausz Márton Vahalik Mária	leány	Örszébet
dr. Karadát Máriausz Majláth Borbála	leány	Anna Mária

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Zubek János Bellan (Beliánszki) G.	rom. kath.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Csurák István	59 év	vizkór
Kollava Gyula	5 hónap	tüdőtub

Lévai piacziárak.
Rovatvezető; Kócsy József rendőrkapitány.
Buza m.-mázsánként 16 kor. 20 fill.
16 kor. 40 fill. Kétszerez 12 kor. 40 fill.
13 kor. 20 fill. — Rozs 12 kor. 60 fill. 13 kor. 20 fill. — Arpa 12 kor. 40 fill. 13 kor. 20 fill. — Zab 12 kor. 20 fill. 12 kor. 80 fill. — Kukoricza 12 kor. 40 fill. kor. 12 — fill. Bab 13 kor. 80 fill. 14 kor. 20 fill. — Lencse 14 kor. 40 fill. 14 kor. 80 fill. — Köles 10 kor. 20 fill. 10 kor. 40 fill.

Vetőmagvak 50 kilónként Budapesten.
Lóheremag 54—60 korona Luczernamag 53—58 korona, Impregnált Répa mag impregnált 36—44 kor. — Muharmag 7—7½ kor. Baltacsim 12½—13½ — kor. Bükköny 6½, 7 kor. Vöröshere 52-58 kor. Fehérhere — — Komoczi fűmag — — Thimothems — — kor. Nem impregnált 25—35 kor.

Nyiltér.
4955/1903. tkvi szám.

Arverési hirdetmény kivonat.

A lévai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Barsmegyei Nép-bank végrehajtónak **Oszwald Lidia és társai** végrehajtást szenvedők ellen 1000 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés Oswald János és Oswald Pál végrehajtást szenvedőknek a nemesoroszi 23. sz. tjkvben A + 1 sor 28 hrsz. alatt foglalt betelekben és az azon épült 23 összeirasi számú házban való fele részben tulajdoni jutalékára és haszonélvezeti jogára 538 korona kikialtási árban, továbbá az összes végrehajtást szenvedőknek a nemesoroszi 116 sz. tjavben A I 1—7 sorsz. alatt foglalt ingatlanságára 1357 kikialtási árban és végül az összes végrehajtást szenvedőknek a nemesoroszi 187 sz. tjavben A I 1 sorsz. alatt foglalt kőház legelőben való B. 199—203. t. a. irt 1928/107435 rész illetményükre 307 korona kikialtási árban ezennel elrendeltetik s annak megtartására határodtól **1904. évi július hó 19. napjának d. e. 9 órája Nemes-Oroszi községhezánál** kitűztük aza, hogy a 2335/1897 számú végzéssel a nemesoroszi 116 és 187 sz. tjkvben öz. Oswald Jánosné szül. Sipos Erzsébet javára bekebelezett életlogyug tartó kizárólagos haszonélvezeti jog ezen árverés által nem érintetik s továbbra is epegyben megmarad; minthogy azonban ezen szolgalm bekebelezést megelőző követelések vannak ezen elárverezendő ingatlanokra bekebelezve, mely követeléseknek teljes kiegészítésére 2460 korona mutatkozik szükségesnek, enneltozva elrendeltetik, hogy a menyiben a nemesoroszi 116 és 187 sz. tjkvbeli ingatlanok a fent körülírt szolgalmi jog fentartásával 2460 koronán aluli összegben adatlékul, az árverés hatálytalanná valik s a fentebbi ingatlanok a fent körülírt szolgalmi jog fentartása nélküli a kitűzött határnapon ujabban elfognak adatlai.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsarának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ar-folyammal számított es az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kibocsátott igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnal törtéti előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényét átszolgáltatni.

Kelt Léván 1904. évi április hó 5.
Kir. jbiróság, mint tkvi hatóság.
Pogány V.
kir. járásbíró.

Menyasszonyi selyem
mőtonknkt 60 krtról, 11 frt 34 krig minden színben. Bérmentve és már elvámolva, Gazdag mutavatasztek postafordultával.
Henneberg selyem-gyár Zürich.

Eladó zongora.
Egy jó karban levő kellemes hangu zongora jutányosan eladó.
C. m e lap kiadóhivatalában.

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban lévő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által újonnan feltalált mosó kivonatot,

„Asszonydícséret“

védjeggyel, a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddigi szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosáshoz képest.

Néikülönhetetlenné válik minden háziasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

Mindenütt kapható.

30 év óta legjobban legjobban
Évi gyártmány 49.000 kerékpár

Premier
Eger Csehszlovákia

Artjegyzék ingyen és bérmentve.

K á v é.

	1 klg. frt. kr.
New-Cuba kávé	1.60
Jamaikai legfinomabb	2.20
Kuba legfinomabb	2.20
Ceylon legfinomabb	2.10
Ceylon finom	2.—
Portorico finom, és Cuba	1.60 2.—
Gyöngy legfinomabb	2.— 2.20
Mocca legfinomabb	2.20
Arany Jáva legfinomabb	2.20
Brazíliai legfinomabb	1.60
Brazíliai II. rendű	1.30
Cuba pörkölt	2.— 2.40
Hungária kávé	1.20
Örlöt kávé	1.—

Kapható:
Kern Testvéreknél, Léván.

Schicht-szappan

„szarvas“ vagy „kulcs“

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkotórésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy mind a szarvas szappan a „Schicht“ névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig
A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

Hangverseny Grammophon!

A jelenkor csodagépe!

Beszél, énekel, zenél, rendkívül érdekes szórakoztató eszköz családok részére, vendéglőknek és kávéházaknak.

Több ezer reproductió a világ leghíresebb művészeitől.

Raktáron kapható: **Klein Sándor**
óras és ékszerész
Léván.

Az elismert legjobb és legkifinomottabb

Acél ekék

1, 2, 3 és 4 baráz-dásuak
Rét, moha, fagot és diagonál

Boronák

„Agricola“ vetőgépe,
Arató-gépek
fünek herének.

Szénajuttatók és arató gerebnyék. Szénafordítók,
Szabad-aszaló készülék gyümölcs és főzeléknek

Bor- és gyümölcs sajtók,
Gyümölcs és szőlő zúzók és bogymorzsolók,
Önműködő szabadalmazott szőlő fecskendő

„SYPHONIA“
formánc és vértetű pusztításra.

Szállítható takarékos tüzhelyek,

Cséplőgépek

sab ad. új Kenőgyűrűvel ellátott görgős csapágyakkal kézi-, járgány- és gőzhajtásra.

Járgányok

1-6 vonóállat befogására a legújabb gabona-tisztító rosták,
♦ **Trietörök és kukorica morzsolók,**
Szecskaavágók, daráló, repavágók,
Széna és szalmaprések nyagvók és szállíthatók, valamint minden más fajta gazdasági gépek

PÉNY

4%-os
törlesztéses kölcsönöket nyújtunk budapesti és külföldi elsőrangú pénzügyeztetésként a földbirtok és ingatlan 1/4 értékig I. és II. helyre 15-65 évi időtartamra.

Személyhitelt! papoknak, katonatiszteknek, állami és magánhivataltalannak, kereskedőknek és iparosoknak kezes és kezes nélküli 1-15 évi terjedő időre gyorsan és diszkrétén.

Bank és magánadóságot convertalása.
Meller Lajos és Társai
bankbizomány.
Budapest, VI. Dávid-utca 15
(Törvényszéktől bejegyzett cég).

MAYFARTH PH. és Társa

gazdasági gépgyárak, vasöntődek és vashámorművek
Aap. 1872. **BÉCS, III. Taborstrasse 71. 900 munkás.**
Külföldön több mint 530 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.
Részletes árjegyzék és számos elismerő levél ingyen. — Képviselőik és viszont elárúsítók kerestetnek

Megrendelhető: KNAPP DAVID urnál Léván.

Varrógépek és Műhímezés

valódi első magyar szab. Adria-, Dürkopp- és Gasse-féle új Singer gépek igen csinos kiállítással 5 évi jótállás mellett minden hozzávalóval

Árak részletfizetésre:

	korona
Előmagyar monopól-, Dürkopp és Gasser új Singer varrógép	56-tól 76-ig
Új Singer medium iparogép állvánnyal	72-től 80-ig
Titania új nagy Singer 4-es iparos varrógép	78-től 88-ig
Nagy Howa iparos varrógép	76-tól 80-ig
Valódi szabadalm. Adria családi varrógép	86-tól 96-ig
láb és kézi hajtásra	96-tól 100-ig
Körhajtós családi (Ringschiff) gép	100-tól 120-ig
iparos (Ringschiff) gép	130-tól 150-ig
Valódi Dürkopp — központorsó — gép családi	120 korona
iparos	150 korona
Új Singer családi varrógép kézi hajtásra	44 korona

Műhímezési készülék ára 4 korona.

Főraktár: Kern Testvéreknél Léván
Legjobb géptűk, részek és osónak olcsón.

Klein Sándor

óras- és ékszerész
L É V Á N
alapított 1881. évben.

China-ezüst árukból gyári raktár! Minden óráért 2 évi lelkismeretes jótállás!

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Vidéki megrendelések gyorsan és lelkismeretesen teljesítenek!

Ajánlja nagy választékú óra, ékszer, arany és ezüstáru raktárát melyben mindenkor a legújabb divatu áruk bámulatos olcsó áron kaphatók

Arany női óra	12.— frttól feljebb
Arany férfi óra	20.— „ „
Ezüst óra	6.— „ „
Nikl óra	3.— „ „
Ingóóra	6.— „ „
Arany gyűrű (14 karat)	2 1/2 „ „
Arany fűggő (14 karat)	1 1/2 „ „

Alkalmi ajándékoknak való különféle tárgyakból nagy választék. Legfinomabb **chronometrikus** pontosságú órák különlegességek mindenkor raktáron vannak.

URANOS

- K É K
ruha mosáshoz a legjobb kékítőszert.

— Törvényesen védve. —
Mosó intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakétkítő.

Olcsó és felülmúlhatlan!
kis üveg 24 fillér, tisztezi mosáshoz elegendő. — 1 nagy üveg 1.60 kor., 1/2 üveg 1 korona.

Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK vegészeti gyára **BUDAPEST,**
VI. Rózsa-utca 85. sz.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszert, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölési alkalmaztatik készvényél, csúszl és megbűléskend.

Integ. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerész
Budapesten.

Richter F. Ad. és Társa,
csúszl és bír. udvari szállítók.
Rudolstadt.

